

POSTANOWIENIE

24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Trzebiatowski

na posiedzeniu niejawnym 24 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K.D.
z udziałem R.S.
o podział majątku wspólnego,
na skutek skargi kasacyjnej R.S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z 22 listopada 2022 r., II Ca 3157/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(M.K.)

UZASADNIENIE

Uczestnik R.S. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 22 listopada 2022 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadnił występowaniem istotnego zagadnienia prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na jednej spośród wyżej wymienionych przesłanek, a mianowicie pierwszej z nich.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), jak też w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia SN: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - niepubl.). Konieczne jest przy tym przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - niepubl.).

Przedstawioną w swojej skardze kasacyjnej problematykę Skarżący ujął w pytaniu: „Czy w przypadku gdy przedmiotem surogowanym jest pieniądz czyli rzecz oznaczona co do gatunku (w przeciwieństwie do rzeczy oznaczonej co do tożsamości) możliwe jest wykazywanie, że istnieją jakieś konkretne (poza wskazaniem ich wysokości) środki stanowiące przedmiot darowizny i tożsame

z wydatkowanymi na nabycie innych składników majątkowych stanowiących przedmiot surogacji”.

Przedstawione przez skarżącego pytanie nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego, a uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu. Uzasadnienie to nie wskazuje na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni ani na to, że ich niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego zastępowanie strony skarżącej w takim zadaniu, w tym domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia SN z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - niepubl.).

Należy zauważyć, że Sąd uznał, że Skarżący nie wykazał, iż nabył udziały w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością oraz pokrył wkład w spółce komandytowej, za pieniądze pochodzące od A.S. Brak zatem było podstaw do przyjęcia, że z tego właśnie źródła pochodziły pieniądze na nabycie tych składników majątkowych. Argumentacja Sądu w tym zakresie nie sprowadzała się jedynie do zarzutu niewykazania przez Skarżącego powyższych okoliczności. Odnosiła się bowiem również do oceny jego zachowania przez pryzmat zasad współżycia społecznego. W tym kontekście Sąd ocenił, że zainicjowane przez Skarżącego zawarcie z bratem umów darowizny, których celem miało być zaliczenie udziałów w spółkach M. sp. z o. o., M. sp. z o. o.1, M. sp. z o. o.2, C. sp. z o. o. oraz M. sp. z o. o.3 oraz wkładu do spółki komandytowej do majątku osobistego uczestnika, było nieetyczne i nie do pogodzenia z powszechnie aprobowanymi w społeczeństwie wartościami moralnymi oraz naruszało zasadę uczciwości i lojalności małżeńskiej. Dlatego Sąd zakwalifikował je jako godzące w dobro rodziny i naruszające obowiązek współdziałania małżonków dla dobra rodziny (art. 23, art. 27 i art. 87 k.r.o.). Takie zachowanie Skarżącego Sąd uznał za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, w szczególności, że o zawartych umowach Wnioskodawczyni dowiedziała się dopiero po złożeniu wniosku o podział majątku wspólnego.

Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, że w tej sprawie przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały wykazane w sposób właściwy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.K.)

[SOP]